

ODENSE TEKNISKE
GYMNASIUM

De 4 F'er

At skrive en opgave
Den samfundsfaglige taksonomi
Fokus
Færdigheder
Faglighed
Formidling

Kilde: P. Henriksen og T.S. Nielsen: *Fold dig ud*. Forlaget Columbus 2. udg. 2011, s. 118-131.

At skrive en opgave

- Opgaver på b-niveau i Samfundsfag kan være mange små opgaver:
 - Arbejdsspørgsmål til en tekst => vil typisk følge den samfundsfaglige taksonomi.
 - Kortere afleveringer, f.eks. avisartikel skrevet til et bestemt publikum => typisk en mere fri opgave som ikke inddrager den samfundsfaglige taksonomi.
 - Præsentationer foran klassen.
 - Den primære afleveringsform som du kommer til at arbejde med vil være en synopsis, dvs. et talepapir, som skal danne grundlag for din eksamen.
 - Denne opgaveform er mere flydende, om end der findes "Checklister".
 - Derfor bør du bruge de 4 F'er – Fokus, Færdigheder, Faglighed, Formidling – som en ledetråd.
 - Du har sikkert brugt dem før – men du har måske ikke altid tænkt over det...
-

Taksonomi

Samfundsfaglig taksonomi baseret på Blooms taksonomi		
Redegørelsesniveau	Viden	Referere, parafrasere, genkende.
	Forståelse	Forklare med egne ord.
Påvisningsniveau	Anvendelse	Afprøve, bruge.
	Analyse	Nedbryde i dele, skille, se i system, struktur.
Diskussionsniveau	Syntese	Kombinere dele til helhed, fortolke.
	Vurdering	Bedømme ud fra forskellige kriterier.
	Handling	Opstille normer, handleforeskrifter.

Redegørelse: At genfortælle.

Påvisning: Anvendelse af en teori/model til at påvise en problemstilling/hypotese.

Diskussion: Anvendelse af analyseresultater til at diskutere og vurdere forskellige årsager/retningslinjer/fremtidig udvikling.

Kilde: Jytte M. Knudsen et al: *Samfundsfagsdidaktik*. 2. udg. 2009, s. 56.

1. F – Fokus

- Ved at anvende Fokus i din besvarelse gør du din besvarelse mere præcis:
 - Du svarer præcist på de stillede spørgsmål.
 - Du opstiller selv præcise spørgsmål i din problemformulering.
 - Du bygger en argumentation op.
 - Husk: Påstand, Belæg, Hjemmel => se også i SO-bog.
 - Du holder dig på sporet – dvs. inddrag kun relevante kilder/illustrationer/argumenter/teorier.
 - Du vægter opgavens forskellige dele, således at din opgave ikke bliver skæv – f.eks. 60% redegørelse, 10% påvisning, 30% diskussion.
 - Du bruger den afsluttende konklusion til at sikre dig, at du har besvaret din problemformulering.
-

2. F – Færdigheder

- Færdigheder er mange ting – nogle er *Skrivetekniske*, mens andre er *Redskaber*.
 - Skriveteknisk:
 - Tjek for stavfejl og undgå dårligt sprog, samt slang.
 - Vær bevidst om, hvilket taksonomisk niveau du arbejder på => i samfundsfag skiller vi tingene ad på en anden måde end i andre fag.
 - Det er også en færdighed at kunne læse en tekst og uddrage den relevante information fra den => se også Fokus – præcise svar og præcise spørgsmål.
 - Redskaber:
 - Brug fagbegreber, teorier og modeller => dette er meget vigtigt i forhold til det næste F – Faglighed.
-

3. F – Faglighed

- Faglighed handler om at kunne bruge fagets begreber, teorier og modeller til at skabe nye forståelser af en tekst eller en problemstilling.
 - Materialerne til din synopsis vil typisk være informationer til alm. mennesker – f.eks. avisartikler, tv-udsendelser, interviews osv. Men de kan også inkludere uddrag af grundbøger og statistik.
 - Målet med faglighed er, at du kan bruge fagets viden og begreber til at stille nye spørgsmål til materialet.
 - Med faglighed viser du også, at du kan stille relevante spørgsmål til dit materiale.
 - Dit materiale bliver således "råstoffet" der kan forarbejdes til ny viden om, og nye erkendelser af samfundsfaglige problemstillinger vha. fagbegreber, teorier og modeller.
 - Faglighed er også evnen til at inddrage tabeller, statistik og figurer i vores argumentation => dette materiale kan både være udleveret, men kan også være selvfundet.
-

4. F – Formidling

- Formidling handler om, at modtagerne kan forstå dit budskab uden uklarheder, men samtidig undgå at være en "skabelon" af fagbegreber.
 - Sproget skal være korrekt, og undgå ligegyldige gentagelser.
 - Brug overskrifter.
 - Brug metasprog => skriv eller fortæl hvad du vil med opgaven.
 - Brug gerne metaforer – de varierer sproget.
 - Brug citater – de viser centrale passager i en tekst og demonstrer faglig indsigt. Men husk citationstegn og kildehenvisning.
 - Start din synopsis med en hypotese eller en konklusion.
 - Vær bevidst om formålet med opgaven, samt hvem du skriver til.
 - Formalia skal være i orden => brug noter, litteraturliste, sidetal, bilag, og anvend korrekt skriftstørrelse/linjeafstand.
-